

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องงานในการกำหนดบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึง วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ จากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้ทราบถึงการทำหน้าที่ของผู้ประกาศข่าวและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องงานรายการข่าวภาคค่ำ คือ รายการข่าวทางวิทยุโทรทัศน์นั้นนำเสนอโดยบุคลากรข่าว ซึ่งก็ไม่มีกฏตายตัวว่าจะต้องมีจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบการนำเสนอ โดยปกติแล้วบุคลากรข่าวที่มีหน้าที่นำเสนอข่าวประกอบไปด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกาศข่าวหลัก
2. ผู้ประกาศข่าวร่วม
3. ผู้สื่อข่าว หรือ ผู้รายงานข่าว

ผู้ประกาศข่าวหลัก และผู้ประกาศข่าวร่วมเป็นหลักของการนำเสนอซึ่งมีหน้าที่ประกาศและเชื่อมโยงขึ้นข่าวต่าง ๆ ให้เป็นไปตามบทโทรทัศน์ของรายการข่าว เพื่อให้การนำเสนอข่าวนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น นอกจากจะเป็นผู้ประกาศและเชื่อมโยงข่าวแล้ว ก็อาจต้องทำการอ่านคำบรรยายข่าวขึ้นต่าง ๆ ไปด้วย

ในกรณีที่มีผู้ประกาศข่าวร่วม ได้มีการจัดลำดับการนำเสนอให้กับผู้ประกาศข่าวร่วมสลับกันไปกับการนำเสนอข่าวของผู้ประกาศข่าวหลักตามลำดับของข่าว นอกจากนั้น ผู้ประกาศข่าวร่วมอาจได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบทำหน้าที่นำเสนอข่าวในแต่ละช่วงเวลา หรือในแต่ละประเภทของข่าวก็ได้ เช่น รับผิดชอบช่วงรายงานสภาพดินฟ้าอากาศ และข่าวกีฬา เป็นต้น

สำหรับผู้รายงานข่าวนั้นก็คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของชิ้นงานข่าวแต่ละข่าวที่ได้เลือกสรรแล้ว เพื่อนำมาออกอากาศในรายการนั้น ๆ ผู้รายงานข่าวมักจะปรากฏตัวรายงานเรื่องราวข่าวของตน จากสถานที่ของเหตุการณ์ที่เป็นข่าวหรือโดยการอ่านคำบรรยายข่าวด้วยตนเองก็ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้ประกาศข่าวหลักและผู้ประกาศข่าวร่วมที่รับผิดชอบจะทำหน้าที่เชื่อมต่อข่าวแต่ละชิ้น โดยการประกาศนำเข้าสู่ชิ้นข่าวนั้น ๆ ทุกครั้ง

การประกาศและรายงานข่าวในวิทยุโทรทัศน์ปัจจุบัน ส่วนมากมักจะอยู่ในความหมายสรุปที่ว่า "อะไรเกิดขึ้นบ้างในโลก..วันนี้" ซึ่งมีทั้งเป็นการประกาศ การอ่านคำบรรยาย และการรายงานเหตุการณ์ที่เป็นข่าวสั้น ๆ (Straight news) และอาจผสมผสานกับการเส้าถึงอดีตที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในข่าว และการทำนายเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับข่าวในอนาคตอีกด้วย ซึ่งการนำเสนอรายการประเภทนี้ เรียกว่า การวิจารณ์ข่าว (News commentary)

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการประกาศ การอ่านคำบรรยาย และรายงานข่าวสั้น ๆ หรือการวิจารณ์ข่าวก็ตาม จะต้องอาศัยบุคลากรข่าวเป็นผู้ประกาศ อ่านคำบรรยาย รายงาน และวิจารณ์ข่าวนั้น ๆ ดังนั้น รายการประเภทข่าวนี้อาจเป็นที่นิยมชมชอบและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดหรือไม่นั้น มักขึ้นอยู่กับ บุคลิกภาพ ของผู้ประกาศ ผู้รายงานข่าว ตลอดจนความสามารถของคณะบุคลากรข่าวทั้งหมด ในการที่จะกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมข่าวนั้นเกิดมีความรู้สึกว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และรู้สึกอีกว่าเหตุการณ์นั้นเป็นความจริงมากน้อยเพียงใดนั่นเอง

นอกจากรายการข่าวจะประกอบด้วยภาพของผู้ประกาศข่าวแล้วการอ่านคำบรรยายข่าวโดยผู้ประกาศก็ดี การรายงานของผู้รายงานข่าวแต่ละชิ้น

ข่าวที่ดี ยังสามารถที่จะใช้ภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในข่าวประกอบการประกาศ และการอ่านคำบรรยายรายงานได้ด้วย สิ่งที่ทำให้รายการข่าวทางโทรทัศน์น่าชมมากยิ่งขึ้นก็คือ ภาพในเหตุการณ์ของข่าวแต่ละชิ้นที่สามารถนำมาแสดง และนำเสนอได้รวดเร็ว เทปโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ ภาพถ่ายตาราง แผนภูมิ ภาพร่าง ภาพวาด ภาพเขียน และกราฟ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบได้ทุกชนิดนั้นเอง (เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ หน่วยที่ 1-4 : 173-175)

การนำเสนอข่าวในยุคเริ่มต้น คือ การให้ผู้ประกาศข่าวชายใส่สูท วางกิริยาท่าทางให้ดูน่าเชื่อถือ มานั่งต่อหน้าผู้ชม อ่านข่าวไปอย่างเคร่งเครียด เป็นทางการ จนดูแล้วน่าเบื่อทั้งคนอ่านและคนฟัง ในขณะที่เดียวกันกับที่วงการทีวี ไม่ได้ให้ความสนใจกับการนำเสนอข่าวในช่วงนี้มากมายนัก เพราะความสนใจตกไปอยู่กับรายการอื่นและมีความจำเป็นจะต้องทุ่มทุน ทุ่มเทความสำคัญให้กับ การแข่งขันในจุดนี้มากกว่า ข่าวภาค 20.00 น. จึงเป็นเพียงแค่ตัวประกอบที่สร้างขึ้น มาเพื่อไม่ให้รัฐบาลฟังเสียงว่า ไม่ให้ความร่วมมือต่อกฎระเบียบที่ต้องเสนอข่าวในเวลาไหนเท่านั้น (มีเดีย, ปีที่ 2 ฉบับที่ 22, 2529 : 7-15)

บรูซ เลวิส (Bruce Lewis) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวที่ดีว่า ควรประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ที่ผสมรวมกันอยู่ ได้แก่

- มีรูปร่างหน้าตาดี
- มีน้ำเสียงและคำพูดที่ชัดเจน
- มีความรู้และประสบการณ์
- มีความเฉลียวฉลาด
- การเป็นผู้มีอารมณ์ขัน
- มีความอดทน

- เป็นผู้รู้จักคิดสร้างสรรค์
- เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
- มีความมั่นใจในตนเอง
- มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะที่ประกอบรวมกันเข้า เป็นบุคลิกภาพที่ต้องการของการเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ บางอย่างเราอาจจะมีมาโดยกำเนิด แต่บางอย่างก็อาจจะพัฒนาให้ดีขึ้นไปได้ (Bruce Lewis, 1974 : 15-29)

ผู้ประกาศข่าว (Anchors) ในความหมายของ Anchors นี้ ส่วนมากแล้วจะทำหน้าที่เขียนบทสำหรับการอ่านข่าวด้วย นอกจากนี้จะต้องทำหน้าที่รายงานข่าวสดในเหตุการณ์จริงแล้ว ยังต้องทำรายงานข่าวพิเศษอีกด้วย ไม่ได้ทำหน้าที่ประกาศข่าวเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้แล้ว ผู้ประกาศข่าวยังต้องทำหน้าที่อีกมากมายเกินกว่าที่เราคิด ได้แก่ การทำหน้าที่เขียนข่าว ผลิตข่าว ตัดต่อข่าวด้วยในบางครั้ง และยังคงเป็นทั้งผู้กำกับและบรรณาธิการข่าวไปด้วย (Ray White, 1990 : 33)

เรย์ ไวท์ (Ray White) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติทั่ว ๆ ไปของการทำงานด้านข่าวโทรทัศน์ไว้ว่า

ถ้าหากมีคำถามว่า คนที่เสียงไม่ดี รูปร่างหน้าตาที่ธรรมดา ไม่มีอะไรเด่น จะมามีอาชีพทางด้านข่าวที่วิจิตรหรือไม่ คงหาคำตอบได้ยาก เพราะสิ่งที่เราเห็นว่าไม่ดี คนอื่นอาจชอบก็ได้ ผู้ผลิตอาจชอบคนที่มีบุคลิกพิเศษ แตกต่างไปจากคนอื่นก็ได้ ถึงแม้จะเป็นคนที่เสียงไม่ดี รูปร่างหน้าตาที่ไม่สวยสะดุดตา แต่คน ๆ นั้นอาจจะมีความสามารถอย่างอื่น เป็นที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมก็ได้ หากเกณฑ์การตัดสินนั้นขึ้นอยู่กับความพอใจของแต่ละคนเป็นหลักแล้ว

คงไม่มีผู้ประกาศข่าวคนใดเป็นที่พอใจของคนทุกคนได้ ดังนั้น จึงต้องมีกฎเกณฑ์พื้นฐานไว้เพื่อเป็นหลักในการตัดสินว่า ใครบ้างที่สามารถทำงานทางด้าน การอ่านข่าวทางโทรทัศน์ได้ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปร่างหน้าตา (Looks) คนที่มาเป็นผู้ประกาศข่าวได้ ก็ไม่จำเป็นว่า ต้องสวยหรือหล่อเหมือนกับดารานักแสดง เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถปรับปรุงแต่งขึ้นมาได้ คนไม่สวยก็อาจทำให้ดูดีขึ้นไปได้ เพียงใช้การเสริมแต่งเข้าช่วยอาพร่างสิ่งปกพร่องที่มีอยู่มาทำให้เป็นที่สังเกตเห็นได้ เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่เรามองเห็นภาพได้ รูปร่างหน้าตาที่ปรากฏ (appearance) จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญมากสำหรับอาชีพผู้ประกาศข่าว

2. น้ำเสียง (Voice) การมีน้ำเสียงที่พูดได้ชัดเจน ถูกต้อง อักขระ มีจังหวะวรรคตอนที่ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้การอ่านข่าวน่าฟัง น่าสนใจชวนติดตามยิ่งขึ้น

3. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ถึงแม้ว่ารูปร่างหน้าตาและน้ำเสียง จะเป็นสิ่งแรกที่ดึงดูดความสนใจผู้ชมรายการข่าวก็ตาม แต่ทั้งรูปร่างหน้าตา และน้ำเสียงนั้นก็อาจมีข้อบกพร่องได้ เพราะเราคงเคยเห็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ หรือผู้รายงานข่าวที่ไม่ได้มีรูปร่างหน้าตาเป็นที่ประทับใจเราเลย แต่เขาก็มีคุณสมบัติอย่างอื่นที่สามารถดึงดูดความสนใจผู้ชมให้ติดตามชมได้ นั่นคือความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่ง ถึงแม้ว่าผู้ประกาศข่าวไม่ได้เป็นผู้ที่มีเสียงน่าฟัง แต่น้ำเสียงที่อ่านข่าวนั้นต้องออกเสียงให้ชัดเจน กลมกลืนไปกับเหตุการณ์ที่กำลังอ่านอยู่เพื่อให้การสื่อสารกับผู้ชมประสบผลสำเร็จ

4. ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ภาพที่ปรากฏทางจอโทรทัศน์ ซึ่งได้แก่ รูปร่างหน้าตา นั่นเอง ซึ่งประกอบไปด้วย ทรงผม (Hair style)

การแต่งหน้า (Makeup) การแต่งกาย (Dress) ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบอย่างมากต่อการปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชนของผู้ประกาศข่าว แต่สิ่งเหล่านี้ก็สามารถปรับปรุงแต่งขึ้นมา ให้ผู้ประกาศข่าวดูดีขึ้นได้โดยอาศัยการเสริมสวยเข้าช่วย ซึ่งทำได้ง่ายมากในปัจจุบันนี้

5. ประสบการณ์ (Experience) ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่ยังไม่มีประสบการณ์ มักกังวลใจในเรื่องรูปร่างหน้าตาว่า จะดูเป็นอย่างไรบ้าง เมื่ออยู่ต่อหน้ากล้องโทรทัศน์ ผู้ชมจะรู้สึกอย่างไรบ้าง ผู้ที่เริ่มทำงานใหม่ ๆ มักกังวลใจเรื่องนี้มาก บางคนมีพรสวรรค์มากในการพูดต่อหน้าสาธารณชน บางคนมีอาการสิ้นใจด้วยความประหม่า แต่สิ่งเหล่านี้จะค่อย ๆ ดีขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น ได้ออกอากาศบ่อยขึ้น ดังเช่น ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ชั้นนำของอเมริกา Walter Cronkite Dan Rather Tom Brakaw Peter Jennings และอีกหลาย ๆ คนที่ได้เคยผ่านประสบการณ์เหล่านี้มานานหลายปีแล้ว

ดังนั้น ประสบการณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงานของผู้ประกาศข่าวดีขึ้น

6. การเป็นผู้มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน (Sense of humor) จะทำให้การทำงานไม่เคร่งเครียดจนเกินไป ถึงแม้ว่างานที่กำลังรับผิดชอบอยู่อาจดูน่าเบื่อสำหรับผู้ประกาศข่าว หรือนักข่าว ที่ต้องทำงานเพื่อสาธารณชน ก็ควรพยายามปรับอารมณ์ให้ดี มองทุกสิ่งให้ดูสนุกสนาน ให้อิทธิพลไว้ว่า ถึงแม้งานวันนี้จะทำให้เรารู้สึกเบื่อหน่าย ไม่มีอะไรดี แต่วันพรุ่งนี้ทุกอย่างก็คงดีกว่านี้

7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ทำให้งานสำเร็จไปได้อย่างรวดเร็ว รวดรื่น การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้งานนั้นดูง่ายขึ้น (Ray White, 1990 : 97-100)

I. E Fang (1972) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งหนึ่งที่ข่าวโทรทัศน์มักถูกข้อจำกัดโดยความจริงที่ว่า เราไม่สามารถเสนอภาพข่าวของเหตุการณ์ทั้งหมดที่เป็นข่าวได้ เพราะถ้าหากเราสามารถถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ทุกอย่างออกมาเป็นภาพทั้งหมดได้ ก็คงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้ประกาศข่าวมาอ่านข่าวในส่วนที่เหลืออีกแล้ว แต่เราก็ไม่สามารถเสนอภาพข่าวได้เพียงอย่างเดียว เพราะจะต้องมีส่วนที่ผู้ประกาศข่าวต้องบรรยายแทน ในกรณีที่ไม่มีตัวผู้สื่อข่าวรายงานจากเหตุการณ์จริง ๆ

ส่วนการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่ถูกต้องนั้น Fang ได้กล่าวถึงวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1. Speaking Clearly ผู้ประกาศข่าวต้องพูดจาได้ชัดเจน เพราะต้องอ่านข่าวให้ผู้ชมเข้าใจ ถ้าหากผู้ประกาศข่าวไม่ได้เป็นผู้ที่มีน้ำเสียงเพราะ น่าฟัง ก็ไม่จำเป็นจะต้องพยายามดัดเสียงตัวเองให้ทุ้ม เพื่อที่จะได้ฟังแล้วน่าเชื่อถือ ดูมีอำนาจ แต่ถ้าเสียงที่ฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ ก็จะทำให้ฟังดูแล้วขัดหู ทำให้ไม่ชวนติดตามชม และเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดเมื่อเวลาออกอากาศ ผู้ประกาศข่าวควรตรวจสอบข่าวก่อนเวลาออกอากาศจริง เพราะอาจพบกับคำ หรือชื่อยาก ๆ ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

2. Sense of News ผู้ประกาศควรมีความรู้ลึกซึ้งไปกับข่าวด้วย ในการอ่านข่าวนั้นผู้ประกาศข่าวควรใช้ภาษาที่แสดงถึงความรู้ลึกซึ้งกับเหตุการณ์ในข่าวบ้าง เช่น การแสดงความรู้ลึกซึ้งเสียใจต่อข่าวของการสูญเสีย เรื่องเศร้า รสขม หรือเรื่องของความทารุณโหดร้าย

3. Knows his Subject ผู้ประกาศข่าวต้องอ่านข่าวให้ผู้ชมเข้าใจถึงเรื่องที่กำลังอ่านอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา การอ่านชื่อ หรือคำาน

ภาษาต่างประเทศอื่นได้อย่างถูกต้อง

4. Smooth Flow เพื่อให้การอ่านข่าวออกอากาศเป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้ประกาศข่าวต้องทำงานประสานกับฝ่ายอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีด้วย เช่น ผู้กำกับให้เวลาในการบรรยายภาพ 5 วินาที ผู้ประกาศก็จะต้องอ่านข่าวนั้นให้จบทันกับภาพ 5 วินาที และถ้าเกิดปัญหาที่ภาพบนจอภาพไม่ตรงกับคำบรรยาย ผู้ประกาศข่าวก็ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ uly ต้องตัดสินใจว่าควรกล่าวขอโทษทันที หรืออ่านข่าวข้ามไปเลย หรือถ้าต้องกล่าวคำขอโทษ จะพูดว่าอะไร uly บกติแล้วการกล่าวคำขอโทษสั้น ๆ ก็ไม่ทำให้ผู้ประกาศข่าวเกิดความอับอายอะไร เพราะผู้ชมก็ต้องเข้าใจได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างอาจเกิดการผิดพลาดได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกาศข่าวก็อาจจะใช้อารมณ์ขันเข้ามาช่วยทำให้บรรยากาศดีขึ้นได้

5. Maintaining contact with his audience เวลาที่อ่านข่าว ผู้ประกาศข่าวควรมองผู้ชม โดยการมองตรงมาที่กล้องจะทำให้เหมือนกับว่าผู้อ่านข่าวกำลังพูดกับผู้ชมอยู่ อย่างมีมุมมองอยู่ที่เครื่องช่วยอ่าน (Teleprompter) แต่เพียงอย่างเดียว (I.E Fang, 1972 : 113-117)

พลตรีถาวร ช่วยประสิทธิ์ ได้กล่าวถึงผู้ประกาศข่าวในปัจจุบันนี้ว่า
 "... ในปัจจุบันรายการข่าวที่วิไม่มีชนิดที่ออกมา นั่งอ่านตะพึดตะพือเหมือนครึ่งโบราณ แต่จะมีโฆษกออกมา นั่งหน้าสลอน ทั้งหญิงทั้งชาย ผลัดกันอ่านผลัดกันกระเช้าเข้าแห่ ผลัดกันตอดข่าวให้ดูสนุกขบขัน เช่น อธิบดีกรมตำรวจบอกว่าจะไปนี้จะปลดตำรวจเลวออกให้หมดเหลือแต่คนดี ๆ พอจบข่าวโฆษกก็ตอดว่า จะเหลือตำรวจดี ๆ ก็คนก็ไม่รู้ อธิบดีตำรวจก็หน้าแตกไปทีหน้าจอทีวีคนฟังข่าวก็ชอบใจแทบจะเอากระเช้าตอกไม้ไปมอบให้แก่โฆษกทีวีเดี๋ยวนั้นเลย"
 (พลตรีถาวร ช่วยประสิทธิ์, 2535 : 69-71)

ในยุคนั้น ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่ถูกคัดเลือกมาให้มาอ่านข่าวทางโทรทัศน์ ส่วนใหญ่แล้วเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานนั้น เช่น อาคม มกรานนท์ ก็อ่านข่าววิทยุกรมประชาสัมพันธ์มาหลายปีก่อน โดยมีคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีน้ำเสียงดี มีอักขระดี มีความชำนาญ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเป็นผู้อ่านข่าววิทยุ และเมื่อเพิ่มบุคลิกที่ดี ถึงขนาดที่เคยเป็นพระเอกภาพยนตร์ และละครทีวีมาแล้วหลายเรื่อง ก็ดูมีความเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นผู้อ่านข่าวโทรทัศน์

สมชาย มาลาเจริญ อดีตผู้ประกาศข่าวในยุคนั้น ได้กล่าวถึงผู้ประกาศข่าวในสมัยก่อนว่า

"ในสมัยก่อน การคัดเลือกผู้ประกาศข่าวนั้น จะดูว่าใครมีประสบการณ์มาก่อน ส่วนมากแล้ว คนที่จะมาอ่านข่าวโทรทัศน์ได้ ก็ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกดีด้วย มีความน่าเชื่อถือ จะต้องฝึกให้อ่านข่าวได้ถูกต้อง ชัดเจน ถูกจังหวะวรรคตอน มีอักขระควบกล้ำ ฆ่าฆ่ามาทำเล่นกันหน้าจอโทรทัศน์ เพราะจะทำให้ข่าวดูไม่น่าเชื่อถือ และทำให้เห็นว่ามีการดาบวางอยู่ข้างหน้า ก็ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ มีหลักฐานให้เห็น ฆ่าฆ่าเรื่องเล่น ๆ และนี่ก็เป็นหลักเก่า ๆ ที่สอนกันมา"

นอกจากนี้ สมชาย มาลาเจริญ ยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี ว่าควรมีดังต่อไปนี้ คือ

- รูปร่าง หน้าตา ต้องพอดูที่วิไล
- การพูดจา ต้องมีจังหวะ ต้องหนักแน่น
- การแต่งกาย ต้องเรียบร้อย สุภาพ

ส่วนการแต่งหน้านั้น งานสมัยก่อนจะไม่แต่งกันเหมือนกับงานปัจจุบัน
(สมชาย มาลาเจริญ, สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2537)

อาคม มกรานนท์ ผู้ประกาศข่าวรุ่นแรกของวงการข่าวโทรทัศน์
ในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ทางด้านอ่านข่าวมานานกว่า 30 ปี ได้ให้ข้อแนะ
นากับผู้ที่กำลังทำงานด้านนี้ว่า

" การทำงานทุกอย่าง ขอให้ทำด้วยใจรัก และขอให้ซื้อสัตย์ต่องาน
ที่ทำ ที่ปฏิบัติอยู่ การทำงานด้วยใจรัก ก็ต้องทำจิตให้ว่าง อย่าเอาอะไรมาพัน
พันวนสมอง งานก็จะออกมาดีเอง "

ประพจน์ สาครบุตร ผู้มีประสบการณ์ทางการอ่านข่าวมาเกือบ
40 ปี ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวว่า

- สิ่งที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก คือ เสียง เพราะถ้าเสียงไม่
ไหวสำหรับการอ่านข่าวแล้ว ก็ต้องเลิกกัน

- เมื่อมีเสียงดีแล้ว ก็มีหน้าตาเป็นองค์ประกอบอันดับสอง ก็นำมา
ผสมผสานกันได้เหมาะสม เพราะฉะนั้น เสียงและหน้าตา จึงเป็นส่วน
สำคัญสำหรับคนที่จะมาเป็นผู้ประกาศข่าว คำว่า "เสียงเพราะ" ของผู้ประกาศ
ข่าว หมายความว่า ฟังชัดเจน ไม่ใช่เสียงเพราะแบบนักร้อง แต่ฟังแล้วต้อง
ไม่เครียด

- คนที่ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว ต้องมีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ

บฏิกาน รอบรู้ไปหมด ต้องรอบรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลกด้วย เพราะเรา
ต้องรอบรู้เรื่องต่าง ๆ ไปด้วย ไม่ว่าเฉพาะข่าวที่อ่าน การอ่านออกเสียง บาง
ครั้งชื่อคน ชื่อสกุล อาจต้องออกเสียงเฉพาะ ซึ่งเราต้องศึกษาติดตาม เพื่อ
ไม่ให้เกิดการผิดพลาด

- ต้องมีความมั่นใจในตนเอง จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างดีไปเอง

- คนที่จะก้าวมาเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่สมบูรณ์ได้ ควรจะมีประ
สพการณ์มาจากวิทยุกระจายเสียงก่อน เพราะวิทยุสอนให้เกิดความมั่นใจ โดยที่
ไม่จำเป็นต้องมาห่วงเรื่องรูปลักษณ์ของตัวเอง ทำให้เกิดความสบายใจ และเมื่อ
ก้าวขึ้นมาเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ก็จะทำให้เรื่องการอ่านไม่มีปัญหา

- มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การทำงานโทรทัศน์
ต้องประสานกันหลายฝ่าย เช่นผู้กำกับเวที ผู้กำกับรายการ ด้านเสียง ฯลฯ ถ้า
ทำงานไม่ประสานกับผู้อื่น งานของเรา ก็จะออกมาไม่ดี

- ผู้ประกาศข่าวที่ดีต้องถือหลักว่า ต้องนิ่ง ไม่หลุกหลิก การที่นำ
เอาดารานักแสดง นักร้องมาอ่าน ก็มักติดมาของดารา จะให้หนึ่งนึ่ง ๆ อ่านก็
คงไม่ได้ ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่า ผู้ประกาศข่าวมีความหลุกหลิก ทำให้ไม่
น่าดู ไม่น่าเชื่อถือ ผู้ชมก็อาจไม่ติดตามชมข่าวทางสถานีนั้นอีกต่อไป

ดังนั้น การที่ผู้ประกาศข่าวจะประสบความสำเร็จหรือไม่ นั้น ก็ขึ้น
อยู่กับตัวผู้ประกาศข่าวเอง เช่น ถ้าไม่เคยมีความสนใจ ไม่เคยเรียนรู้เรื่อง
งานที่ทำอยู่เลย ข่าวที่พิมพ์มาผิด ๆ ก็อ่านไปทั้งผิด ๆ อย่างนั้น ถือได้ว่าไม่มี
ความรับผิดชอบต่องานเลย อย่างนี้คงประสบความสำเร็จได้ยาก

ผู้ประกาศข่าวจะอยู่อ่านข่าวได้นานหรือไม่ นอกจากความสามารถของตนเองแล้ว ก็ขึ้นอยู่กับเจ้าของหรือผู้บริหารสถานีด้วย ถึงแม้ผู้ชมจะไม่นิยมชมชอบ แต่ถ้าเจ้าของสถานีหรือผู้บริหารเกิดชอบใจ ผู้ประกาศข่าวคนนั้นก็คงอยู่ได้นานต่อไป

ส่วนการที่รายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 ดูไม่ทันสมัย เป็นเต่าसानปี ฟังกันมาตั้งแต่เด็กจนแก่ ยิ่งฟังก็ยิ่งงั้น ไม่เห็นมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร และที่สถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 ต้องเป็นอย่างนั้น ก็เพราะว่าเป็นสถาบันแห่งชาติ ทุกคำ ทุกอักขระ ต้องถูกต้อง คำพูดนี้เป็นคำสั่ง อิงตัวบทกฎหมายได้ถูกต้อง และไม่ซ้ำฟังกันเฉพาะในประเทศไทย ในต่างประเทศก็ต้องยึดถือได้ด้วย เพราะเป็นสถาบันแห่งชาติ เพราะฉะนั้น รูปแบบในการอ่านจึงไม่สามารถไปอ่านแบบเล่าข่าวได้ เช่น ข่าวในพระราชสำนัก ก็ต้องอ่านแบบเป็นทางการ จะไปอ่านแบบอื่นก็ไม่จะได้ (ประพจน์ สาครบุตร, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2535)

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ก็ให้คำห้ทัศนะเกี่ยวกับการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ไว้ว่า

"... สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติในสังคมสื่อสาร ก็คือ เมื่อมีโอกาสคนเราก็เกิดได้ โดยเฉพาะถ้าเป็นเรื่องของโทรทัศน์ คนที่จะเกิดทางโทรทัศน์ได้ก็ต้องเป็นคนที่มีบุคลิกภาพทางทีวี มีความรู้ ำช้ภาษาที่สื่อสารกับคนอื่นได้ สำหรับบุคลิกนั้น มันคือสีสันซึ่งเป็นจุดขาย..." เพราะฉะนั้น ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่ประสบความสำเร็จ นอกจากคุณสมบัติที่ดีแล้ว ยังต้องมีบุคลิกภาพที่ดี เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ชมอีกด้วย

ในช่วงระยะหลัง ๆ เรามักจะไม่ค่อยเห็น ดร.สมเกียรติ ออกมานั่ง

อ่านข่าวอีกเลย สาเหตุก็เพราะว่า

"... มันไม่มีอะไรที่น่าสนใจอีกแล้ว มันไม่ใช่วงที่ท้าทายที่จะคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ ได้เต็มที่ พุดงาย ๆ อยู่ที่ช่อง 5 ไม่ได้ครีเอทงาน เป็นวงที่เรามาอาศัยพักพิง ซึ่งก็รู้สึกใช้ชีวิตสูญเปล่าเหมือนกัน ... ข่าวเราก็ทำเท่าที่ทำได้ เพราะฉะนั้นคุณภาพของข่าวจะธรรมดา ไม่ดี ไม่เลว เหมือนกันทุกช่อง มันเสียเวลาที่ผมจะมานั่งอ่านข่าว เพราะว่ามันธรรมดา ถ้าเราไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข่าวแล้วเราไปนั่งอ่านเฉย ๆ มันก็เหมือนกับเอาตัวเราไปปะหน้าจอให้คนอื่นเห็นเท่านั้น ซึ่งมันไม่ใช่งานของเรา ก็เลยคิดแล้วว่าไม่ทำดีกว่า บ่อยๆ ให้เป็นที่ฝึกผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่ๆ ของเรามากกว่า..."

...ชีวิตเราเกิดขึ้นมาก็เพราะการทำข่าว มีชื่อเสียง หรือเสียชื่อเสียง ไล่คนไปมาในสังคม ก็เนื่องมาจากว่าได้ทำข่าว" (บทสัมภาษณ์ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2535 : 104 - 110)

จะเห็นได้ว่าที่ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวนั้น ไม่ได้เป็นเพียงการมานั่งอ่านข่าวอย่างเดียว แต่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำข่าวในฐานะที่เป็น anchorman ที่ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เขียนบทสำหรับการอ่านข่าวด้วย และนอกจากที่ต้องทำหน้าที่รายงานข่าวสดในเหตุการณ์จริงแล้ว ยังต้องเป็นบรรณาธิการข่าวอีกด้วย

สัญญา บลังกมล ผู้ประกาศข่าวสถานีวิทยุทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ได้กล่าวถึงประสบการณ์ของการเป็นผู้ประกาศข่าวว่า

"...ความรู้เรื่องการอ่านข่าว อ่านสารคดี พากย์หนัง ผมได้มาจาก ช่อง 3 ทั้งหมด เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ด้วยตนเองจากบุคคลที่เราศรัทธา ผมขอฝากข้อคิดว่า านเมื่อเรายังค้นพบบุคลิกของตัวเองไม่ได้ ขอ

าห้มองบุคลิกของผู้อื่น ว่าเราชอบบุคลิกของใคร แล้วก็ฝึกให้ได้ใกล้เคียง ฝึกเอาบุคลิกเหล่านั้นมา แต่เป็นตัวเราเอง เสียงของเรา อันนี้สำคัญมาก เอามาเป็นแบบอย่าง เพราะฉะนั้น ในความเห็นของผมเห็นว่าลีลาของคุณอาคมมีความเรียบง่ายเวลาอ่านข่าว บางคนอ่านข่าวมาตั้งหลายปี ก็ยังไม่มีโอกาสได้รับรางวัลเมขลา หรือรางวัลอะไร แต่ว่าด้วยลีลาของคุณอาคม และด้วยเสียงของผม นามาสผสมผสานกัน ทำให้ผมประสบความสำเร็จจนจุดนั้น"

สัญญา ปลั่งกมล ยังกล่าวถึงคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จควรมี ดังนี้

- มีลักษณะที่เป็นกันเองกับผู้ชม
- มีความเชื่อมั่นในตัวเอง
- มีน้ำเสียงดี น่าฟัง ชวนติดตาม
- มีความน่าเชื่อถือ
- มีความรู้รอบตัวกว้างขวาง
- มีการำช้ภาษาที่ถูกต้อง การออกเสียงมีอักขระควบกล้ำ
- มีความสามารถในการสื่อความหมาย
- มีการเตรียมตัวก่อนการอ่านข่าว
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ถ้าผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์มีโอกาสดำเนินข่าวด้วยจะได้เปรียบกว่าผู้ที่นั่งอ่านข่าวอย่างเดียวนั่นเอง เพราะจะเข้าใจเนื้อหาข่าวมากยิ่งขึ้น

การที่คุณสัญญาประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกาศข่าว เคยได้รับรางวัลเมขลา เมื่อปี พ.ศ. 2526 อดมีความเชื่อมั่นว่าก็เพราะเขามีน้ำเสียงที่สื่อความหมายได้อย่างน่าเชื่อถือ และอ่านข่าวได้ชัดถ้อยชัดคำ ซึ่งทั้ง

สองสิ่งนี้ก็ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ ยังให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่ดี แต่นับวันจะหายากลงไป จากเด็กที่จบมา รุ่นาใหม่ ๆ มักมองข้ามจุดนี้ไป ว่าจะจะเป็นมนุษยสัมพันธ์ หรือวัฒนธรรมไทย เช่น ควรรู้จักผู้ใหญ่ พวกนี้มีแต่ความมั่นใจงานตัวเอง มีความภูมิใจอย่างเดี่ยว

ส่วนผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียง ก็ควรมีจริยาวัตรที่ดี มีความประพฤติที่ดี และต้องมีความน่าเชื่อถือ เพราะผู้ประกาศข่าวจะต้องมีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ

สำหรับองค์ประกอบที่ทำให้ประสบความสำเร็จนั้น อยู่ที่ตัวผู้ประกาศข่าวเองว่า เมื่อจะทำอะไรลงไปแล้ว จงทำให้สุดชีวิต ทำให้ดีที่สุด นอกจากพรสวรรค์แล้ว ำให้เพิ่มค่าที่บันดาลาจเข้าไปอีก คือ เมื่อทำอะไรแล้ว จงทำให้ดีที่สุดตามชีวิต แล้วจะประสบความสำเร็จได้

สัญญาชัย ปลั่งกมล ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการนำดารานักร้อง นักแสดง มาอ่านข่าว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะผู้ชมจะติดภาพลักษณ์ของการเป็นดารา ทำให้ดูไม่น่าเชื่อถือ ผู้ชมบางคนอาจคิดว่า ดาราเหล่านี้กำลังแสดงบทบาทของการเป็นผู้ประกาศข่าวให้ชมอยู่ มากกว่าที่จะคิดว่าเป็นเรื่องจริงจัง

เมื่อการนำดารามาทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวไม่ประสบความสำเร็จนัก ทางสถานีช่องต่าง ๆ จึงได้นำเอานักวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาอ่านข่าว เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือด้วยภาพลักษณ์ของการเป็นนักวิชาการ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะ อาจารย์ นักวิชาการที่ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว ยังติดภาพลักษณ์ของการเป็นอาจารย์อยู่ ดูแล้วจึงเหมือนกับการมานั่งสอนหนังสือมากกว่าการอ่านข่าวให้แกผู้ชม (สัญญาชัย ปลั่งกมล, สัมภาษณ์ : 8 เมษายน 2537)

นอกจากนี้ อาจินต์ บัญจพรรค์ ผู้เกี่ยวข้องกับวงการโทรทัศน์อีกท่านหนึ่ง ได้กล่าวไว้ว่า (2533 : 76) มีดาราสงออเมริกาเล่มหนึ่งได้บอกไว้ว่า

- คนเสียงทุ้มที่สุด ำใช้เป็นผู้ประกาศชื่อสถานีและประกาศรายการ
- คนเสียงทุ้มรองลงมา ำใช้เป็นผู้อ่านข่าว
- คนเสียงค่อย ๆ แหลมขึ้นมาหน่อย ำใช้เป็นผู้พิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ
- คนที่เสียงแหลมที่สุด บาดหูคนฟัง ควรจะไปเล่นละคร หรือตลก ขยายหัวเราะ

สันสนีย์ นาคพงษ์ ผู้ประกาศข่าวชื่อดังของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ำได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดีว่าควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

- พูดจาชัดเจน ต้องำใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพราะคนทหาหน้าที่นี่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี
- สนาใจนสิ่งที่เสนอำให้ประชาชน ควรเสนออะไรที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและต้องมีความรับผิดชอบานสิ่งที่เราำได้เสนอไป
- ต้องอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ฟังข่าววิทยุ เพื่อติดตามข่าว
- ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน จะทำำให้งานเราออกมาดี เพราะทุกคนช่วยกันเพื่อำให้ำได้งานออกมาดี

สันสนีย์ ๑ ได้กล่าวถึงก่อนหน้าที่จะมาเป็นผู้ประกาศข่าวว่า เคยร้องเพลง ออกเทป ทำหน้าที่พิธีกร แต่เมื่อมาทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ก็ต้องหยุดร้องเพลง เพื่อทำให้ภาพตรงที่เป็นผู้ประกาศข่าวชัดเจน ดูน่าเชื่อถือขึ้น

งานการอ่านข่าวแต่ละวัน คุณสันสนีย์ มีการเตรียมตัว ดังนี้

- จะต้องเตรียมตัวอยู่ตลอดเวลา สนใจข่าวสารตลอด เช่นข่าวการเมืองไปจนถึงไหนแล้ว เศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศเป็นอย่างไร เป็นต้น

- การอ่านข่าวช่วงแรก 19.00 น. ควรไปถึงสถานี 17.30 น. อย่างช้าไม่ควรเกิน 18.00 น. ต้องแต่งหน้าอีกประมาณ ครึ่งชั่วโมง

- เคยมีไปอ่านข่าวไม่ทันอยู่ครั้งเดียว เมื่อวันที่ทั้งกรุงเทพฯ รถติดหนักมากที่สุด ต้องบอกไปทางสถานีว่า ยังไงก็คงไปไม่ถึงแน่ ๆ วันนั้น จะมีคุณสุภรัตน์ นาคบุญญา อ่านอยู่คนเดียวเป็นชั่วโมง แล้วตอนหลังอาจารย์จรรยาชัย ถึงได้ไปถึง (บทสัมภาษณ์ สันสนีย์ นาคพงษ์, 4 ตุลาคม 2536)

อภิญญา เจริญวงศ์ เป็นผู้ประกาศข่าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 นอกจากจะเป็นผู้ประกาศข่าวแล้ว เคยได้รับรางวัลผู้ประกาศข่าวด้วย และปัจจุบันยังมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ประกาศข่าวคนอื่น ๆ และคนาหม่ที่เข้ามาทำหน้าที่ประกาศข่าว รับผิดชอบหน้าที่ดูแลฝึกซ้อมการอ่าน การวางตัว

เกณฑ์การคัดเลือกเป็นผู้ประกาศข่าว ในทัศนะของคุณอภิญญา มีหลัก ดังนี้

1. การออกเสียงภาษาไทย ถือว่าสำคัญมากสำหรับการอ่านข่าว พยายามเน้นานเรื่องนี้มาก เพราะการพูดอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ชัดเจน ซึ่ง เรื่องนี้ก็มีส่วนทำให้เกิดความน่าเชื่อถือได้

2. รูปร่างหน้าตา ส่วนนี้ก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน หน้าตาไม่ จำเป็นต้องสวยมาก เพียงแต่ให้มีหน้าตาที่ทำให้ผู้ชมดูแล้ว เกิดความรู้สึกสดชื่น ไม่ห่อเหี่ยวหมองหม่น แล้วต้องมีบุคลิกท่าทางที่ดีด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นจุด ที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมรายการได้

สำหรับผู้ประกาศข่าวในบ้านเมืองเรา ดูแล้วรู้สึกมีความว่าเกร็ง ไม่เป็นธรรมชาติ ก็เพราะค่านิยมของผู้ชมในบ้านเรานั้นเอง เช่นผู้ประกาศข่าว ผู้หญิงก็ต้องเรียบร้อย ไม่แสดงกิริยาอาการทางท่าทาง มือไม้ ยักไหล่ ยักคิ้ว กิริยาอาการเช่นนี้ ผู้ชมคนไทยจะรับไม่ได้ เพราะค่านิยมสำหรับผู้หญิงไทยต้อง เรียบร้อย เป็นต้น (บทสัมภาษณ์ อภิญา เจริญวงศ์, 25 มีนาคม 2537)

อภิญา เจริญวงศ์ ได้พูดถึงผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท. "คุณกรรณการ์ ธรรมเกษร" ว่า

"...ชอบคุณกรรณการ์ ธรรมเกษร เพราะว่าโดยบุคลิกแล้ว คุณ กรรณการ์เหมาะที่จะมาอ่านข่าวมากเพราะเป็นคนที่มีบุคลิกน่าเชื่อถือ พูดอะไร น่าเชื่อถือ สวย ลักษณะดี บุคลิกดี แล้วก็ไหวพริบปฏิภาณดีมาก คือมีการ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าดีมาก ก็เอาคุณกรรณการ์เป็นแบบอย่างในการทำงาน" (บทสัมภาษณ์ อภิญา เจริญวงศ์ ในรายการนัดพบงาน สถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 3)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ จากอดีต จนถึงปัจจุบัน นับตั้งแต่ ยุคเริ่มต้น งานข่าว ยุคการปรับเปลี่ยน และยุคการแข่งขัน (พ.ศ. 2498-2535) มีวิวัฒนา

การที่ เปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้น ซึ่งแต่ละยุคสมัย ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกาศข่าวหญิง หรือชายก็ตามที่ประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียง ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ที่เหมาะสมกับการออกโทรทัศน์ ดังที่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้พูดถึงภาพลักษณ์ของโทรทัศน์ว่า "ในคอลัมน์ " ขอสวนพลู " จากหนังสือพิมพ์สยามรัฐว่า "คนที่จะออกโทรทัศน์ได้ดีนั้น ต้องมีบุคลิกบางอย่างที่เหมาะสมกับการออกโทรทัศน์" (อ้างถึงใน อาจินต์ บัญจพรรค, 2533 : 149)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่มีบุคลิกภาพทางโทรทัศน์ เมื่อรวมกันเข้ากับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ จะมีโอกาสมีชื่อเสียงดังดั่งในวงการผู้ประกาศข่าวได้ เพราะการมีบุคลิกภาพดี สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างดี

การที่ผู้ชมจะยอมรับภาพลักษณ์ทางโทรทัศน์ของผู้ประกาศข่าว หรือผู้ที่ปรากฏตัวทางโทรทัศน์นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับว่าเขาแสดงบทบาทได้ดีเพียงใด และการที่เขาได้รับความนิยม มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของสาธารณชนโดยทั่วไป ก็เพราะมีภาพลักษณ์ที่เหมาะสมกับการปรากฏตัวทางโทรทัศน์ ซึ่งภาพลักษณ์บางอย่างนั้นเราสามารถปรุงแต่ง หรือสร้างขึ้นมาได้ เพื่อให้ผู้ชมมีความประทับใจ (Marshall McLuhan, 1964 : 308-337)

จากการศึกษา และสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการข่าวโทรทัศน์ ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ในยุคเริ่มต้น รายการข่าวโทรทัศน์ไม่เป็นที่นิยมสำหรับผู้ชมเหมือนกับในปัจจุบัน เพราะสมัยก่อนนั้น รายการข่าวมีเฉพาะข่าวในพระราชสำนัก

ข่าวทางราชการ ข่าวทั่ว ๆ ไปไม่ค่อยมีอะไรที่น่าสนใจนัก รายการข่าวจึงมีแต่ผู้ใหญ่เท่านั้นที่ติดตามชมอยู่ เพราะฉะนั้น ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคเริ่มต้นจึงมีบุคลิกภาพที่ดูเคร่งเครียด มีความน่าเชื่อถือ มีน้ำเสียง ภาษาดี อักษรระควบกล้าถูกต้อง ซึ่งบุคลิกลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มต้น

ยุคการปรับเปลี่ยน บุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ เริ่มมีการปรับเปลี่ยนไป นับตั้งแต่ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้ปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข่าวใหม่ทางช่อง 9 อสมท. ผู้ชมเริ่มให้ความสนใจรายการข่าวมากขึ้น บุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวที่เคยดูเคร่งเครียดเริ่มดูสดใส มีชีวิตชีวา มีความเป็นกันเองขึ้น ผู้ประกาศข่าวชายและหญิงมีหน้าตาดี แต่งกายทันสมัย บุคลิกดี มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง สิ่งเหล่านี้เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญของผู้ประกาศข่าวในยุคการปรับเปลี่ยน

ยุคการแข่งขัน บุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคนี้ เน้นที่ความรู้ความสามารถ ความมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ และยังคงให้ความสำคัญในด้านรูปร่างหน้าตา บุคลิกท่าทางที่ดี ภาษาที่ดี จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในยุคการแข่งขันนี้เน้นองค์ประกอบที่ดีที่สุดทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือ น้ำเสียง รูปร่างหน้าตา ความมีชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของการเป็นคนรุ่นใหม่ เพราะสถานีโทรทัศน์ทุกแห่งต้องแข่งขันกันเพื่อผลประโยชน์ทางด้านธุรกิจอีกด้วย